

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка
(природничо-географічний факультет, кафедра біології людини і тварин)
Державний заклад «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка»
*(факультет природничих наук, кафедра анатомії, фізіології людини
та тварин; ННІ фізичного виховання і спорту,
кафедра фізичної реабілітації та здоров'я людини)*
Черкаський національний університету імені Богдана Хмельницького
(ННІ природничих наук, кафедра біології та біохімії)

**«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ БІОЛОГІЇ
ТА МЕДИЦИНИ»**

**МАТЕРІАЛИ
Всеукраїнської наукової конференції**

м. Суми, 16-17 листопада 2017 року

УДК 57+61]:001.891(063)

А 43

*Друкується згідно з рішенням вченої ради
природничо-географічного факультету
Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка
(протокол № 4 від 23.11.2017 року)*

Редакційна колегія:

- В. І. Шейко**, проректор з науково-педагогічної роботи СумДПУ імені А.С. Макаренка, доктор біологічних наук, професор.
- Л. М. Гуніна**, завідувач кафедри біології людини і тварин СумДПУ імені А.С. Макаренка, доктор біологічних наук.
- І. О. Калиниченко**, завідувач кафедри медико-біологічних основ фізичної культури СумДПУ імені А.С. Макаренка, доктор медичних наук, професор.
- О. Д. Боярчук**, завідувач кафедри анатомії, фізіології людини та тварин ЛНУ імені Т. Шевченка, кандидат біологічних наук, доцент.
- О. О. Виноградов**, завідувач кафедри фізичної реабілітації та здоров'я людини ЛНУ імені Т. Шевченка, кандидат медичних наук, доцент.
- В. Л. Соколенко**, кандидат біологічних наук, доцент кафедри біології та біохімії ЧНУ ім. Б. Хмельницького.
- С. В. Соколенко**, кандидат біологічних наук, старший викладач кафедри біології та біохімії ЧНУ ім. Б. Хмельницького.

А 43 **Актуальні питання біології та медицини** : матеріали Всеукраїнської наукової конференції, м. Суми, 16-17 листопада 2017 р. – Суми : ФОП Цьома С. П., 2017. – 146 с.

До збірки увійшли матеріали доповідей, в яких відображено сучасний стан та основні напрямки роботи молодих учених та науковців в галузях біології та медицини.

Збірник призначений для науковців, викладачів, аспірантів та студентів, а також для широкого кола читачів.

УДК 57+61]:001.891(063)

© Колектив авторів, 2017
© ФОП Цьома С. П., 2017

ЗМІСТ

І. Експериментальна біологія та медицина

Айдарова В. С.

ВЛИЯНИЕ ХРОНИЧЕСКОЙ АРТЕРИАЛЬНОЙ ГИПЕРТЕНЗИИ
НА РАЗВИТИЕ ЦЕРЕБРОВАСКУЛЯРНЫХ ЗАБОЛЕВАНИЙ
НА ПРИМЕРЕ КРЫС ЛИНИИ SHR 10

Амінов Р. Ф., Фролов О. К.

ГРУДОЛОГІЧНИЙ ВПЛИВ НА МІТОТИЧНУ АКТИВНІСТЬ
КЛІТИН КІСТКОВОГО МОЗКУ ЩУРІВ 13

Виноградов О. О., Астахова С. В.

ПОТРЕБИ В СТАЦІОНАРНІЙ РЕАБІЛІТАЦІЇ ХВОРИХ
НА СЕРЦЕВО-СУДИННІ ЗАХВОРЮВАННЯ М. РУБІЖНОГО
(ЛУГАНСЬКА ОБЛАСТЬ).....14

Головатюк Л. М., Цицюра Н. І.

МОРФОМЕТРИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ АРТЕРІЙ
СЕРЕДНЬОГО ТА ДРІБНОГО КАЛІБРІВ ТОВСТОЇ КИШКИ
ПРИ ТОКСИЧНОМУ ГЕПАТИТІ.....15

Горбань Д. Д.

ВИВЧЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ МІКРОЦИРКУЛЯЦІЇ
КРОВІ ЗА ДОПОМОГОЮ МЕТОДУ ЛАЗЕРНОЇ
ДОППЛЕРІВСЬКОЇ ФЛОУМЕТРІЇ.....17

Дмитрук С. А., Коваленко К. В.

ОСОБЛИВОСТІ КОРОТКОЧАСНОГО ТЕПЛОВОГО ВПЛИВУ
НА ПОКАЗНИКИ ЯКОСТІ СВІЖОЗАМОРОЖЕНОЇ ПЛАЗМИ КРОВІ
В УМОВАХ ВАЛІДАЦІЙНОГО ЕКСПЕРИМЕНТУ 20

Дмитрук С. М., Кривцун С. І.

ПОКАЗНИКИ ЯКОСТІ ДОНОРСЬКОЇ ПЛАЗМИ ЗА РІЗНИХ УМОВ
ХОЛОДОВОГО ЛАНЦЮГА 23

Домбровський К. О., Чухрий О. О.

ГІДРОБІОЦЕНОЗ АКТИВНОГО МУЛУ ОЧИСНИХ СПОРУД МІСТА
ЗАПОРІЖЖЯ.....26

Глюха О. В., Гумен Б. Б.

ПОШИРЕННЯ ІКСОДОВИХ КЛІЩІВ (*IXODIDAE*) ЯК ПЕРЕНОЩИКІВ
ЗБУДНИКА ХВОРОБИ ЛАЙМА У МІСТІ ЧЕРКАСИ.....28

Касьяненко О. А., Бибко А. О.

ОСОБЛИВОСТІ ЕРИТРОЦИТАРНИХ ПОКАЗНИКІВ У КЛІНІЧНО
ЗДОРОВИХ МЕШКАНЦІВ МІСТА СУМИ.....29

Коваленко С. О., Андрощук О. І. ВПЛИВ РЕГЛАМЕНТОВАНОГО ДИХАННЯ У ДІАПАЗОНІ НИЗЬКИХ ЧАСТОТ СЕРЦЕВОГО РИТМУ НА КОЛИВАННЯ УДАРНОГО ОБ'ЄМУ КРОВІ ТА ТРИВАЛОСТІ ІНТЕРВАЛУ R-R.....	32
Козлов С. В., Козлова Ю. В., Кошарний А. В., Снісар О. С. МОДЕЛЮВАННЯ УДАРНО-ХВИЛЬОВОГО ВПЛИВУ НА ОРГАНІЗМ ЛАБОРАТОРНОЇ ТВАРИНИ.....	35
Колосова І. І., Шаторна В. Ф., Гарець В. І. АНАЛІЗ ВПЛИВУ СОЛЕЙ ВАЖКИХ МЕТАЛІВ НА МОРФОЛОГІЧНИЙ СТАН ЯЄЧНИКИ ЩУРІВ В ЕКСПЕРИМЕНТІ.....	37
Копійка В. В., Бекасова О. Ф., Іванова К. Д. ОСОБЛИВОСТІ КЛІТИННОЇ ЛАНКИ СПЕЦИФІЧНОГО ТА НЕСПЕЦИФІЧНОГО ІМУНІТЕТУ ПРИ СИНДРОМІ ГІПЕРСТИМУЛЯЦІЇ ЯЄЧНИКІВ	39
Кушакова І. В. ДЕКОРАТИВНОКВІТУЧІ КУЩІ В СКЛАДІ ЗЕЛЕНИХ НАСАДЖЕНЬ РЕГІОНАЛЬНОГО ЛАНДШАФТНОГО ПАРКУ «СЛОВ'ЯНСЬКИЙ КУРОРТ	42
Майор В. В., Шаторна В. Ф., Кононова І. І. АНАЛІЗ ВПЛИВУ АЦЕТАТУ СВИНЦЮ ПРИ ІЗОЛЬОВАНОМУ ВВЕДЕННІ ТА В КОМБІНАЦІЇ З ЦИТРАТОМ ЗОЛОТА НА МОРФОЛОГІЧНИЙ СТАН ПЛАЦЕНТИ ЩУРІВ.....	45
Нефьодова О. О., Задесенець І. П., Гальперін О. І. МОДИФІКУЮЧИЙ ВПЛИВ ЦИТРАТІВ СРІБЛА ТА ЗОЛОТА НА ТОКСИЧНІСТЬ АЦЕТАТУ СВИНЦЮ В ЕКСПЕРИМЕНТІ.....	48
Пославська О. В., Алексєєнко О. А., Чекан С. М. ДОСЛІДЖЕННЯ ПАНЦИТОКЕРАТИН-НЕГАТИВНИХ НЕОПЛАСТИЧНИХ УШКОДЖЕНЬ ЛІМФАТИЧНИХ ВУЗЛІВ ШИЇ: ІМУНОМОРФОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ	50
Савченко П. В., Савченко О. А., Філіппова Д. В. ДІАГНОСТИКА ЕПІТЕЛІАЛЬНИХ ПУХЛИН ЯЄЧНИКІВ.....	51
Чернявская Е. А., Бабийчук В. Г. СТРУКТУРНАЯ ОРГАНІЗАЦІЯ МІОКАРДА МОЛОДЫХ КРЫС С МОДЕЛЬЮ АЛИМЕНТАРНОГО ОЖИРЕНИЯ НА ФОНЕ ПРИМЕНЕНИЯ РИТМИЧЕСКИХ ЭКСТРЕМАЛЬНЫХ ХОЛОДОВЫХ ВОЗДЕЙСТВИЙ (-120 °С)	53

**II Медико-біологічні аспекти патогенного впливу на організм людини
факторів зовнішнього середовища**

Андрєєва О. О.

ЗАЛЕЖНІСТЬ КОНЦЕНТРАЦІЇ СПОР ГРИБІВ РОДУ *ALTERNARIA*
ВІД ДЕЯКИХ МЕТЕОРОЛОГІЧНИХ ЧИННИКІВ 56

Боєчко Ф. Ф., Соколенко В. Л.

ПОКАЗНИКИ ІМУННОЇ СИСТЕМИ У МЕШКАНЦІВ
РАДІАЦІЙНО-ЗАБРУДНЕНИХ ТЕРИТОРІЙ
З ОЗНАКАМИ ГІПЕРГЛІКЕМІЇ ТА ГЛЮКОЗУРІЇ 57

Бовт В. Д., Романова М. Д.

ПОРІВНЯЛЬНІ ЕКОЛОГО-ФІЗІОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ
ЧОЛОВІЧОЇ РЕПРОДУКТИВНОЇ СИСТЕМИ
В УМОВАХ СТРЕСОГЕННОЇ НАПРУГИ 58

Вальчук Т. С., Войтович О. М.

ЕКОЛОГО-ГЕНЕТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПИЛКУ *AMBROSIA*
ARTEMISIFOLIA 60

Гавриленко К. В.

ДИНАМІКА СПОР ГРИБІВ РОДУ *CLADOSPORIUM* В
АТМОСФЕРНОМУ ПОВІТРІ МІСТА ЗАПОРІЖЖЯ У
2016–2017 РОКАХ 62

Зубенко О. Г., Ілюха О. В.

ГЕЛЬМІНТОЗИ, РИЗИК ЗАХВОРЮВАННЯ НАСЕЛЕННЯ
У ЧЕРКАСЬКІЙ ОБЛАСТІ 63

Калиниченко І. О.

ДИНАМІКА ЗМІН ПОКАЗНИКІВ СТАНУ ЗДОРОВ'Я
ДИТЯЧОГО НАСЕЛЕННЯ СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ 65

Калиниченко Д. О.

ГІГІЄНИЧНІ АСПЕКТИ РЕПРОДУКТИВНОГО ЗДОРОВ'Я
ЖІНОК ФЕРТИЛЬНОГО ВІКУ 68

Латіна Г. О.

ВПЛИВ ПРОФЕСІЙНОГО НАВАНТАЖЕННЯ НА ВЕГЕТАТИВНУ
РЕГУЛЯЦІЮ СЕРЦЕВОГО РИТМУ ПЕДАГОГІВ 71

Лахтаренко Н. В.

МЕДИКО-БІОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПАТОГЕННОГО ВПЛИВУ
ХЛОРООРГАНІЧНИХ СПОЛУК СІРКИ НА ОРГАНІЗМ ЛЮДИНИ 74

Малєєва Г. Ю.
ВПЛИВ ДЕЯКИХ МЕТЕОРОЛОГІЧНИХ ЧИННИКІВ
НА КІЛЬКІСТЬ ПИЛКУ АМБРОЗІЇ В АТМОСФЕРНОМУ ПОВІТРІ
МІСТА ЗАПОРІЖЖЯ 76

Назаренко Н. В., Шмиголь І. В.
ВПЛИВ ГЕНОТИПУ ВІРУСУ ГРИПУ НА КЛІНІЧНІ ПРОЯВИ
ЗАХВОРЮВАННЯ РІЗНИХ ВІКОВИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ
ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ 77

Осипенко В. В., Компанієць Ю. О.
ФІТОСАНІТАРНА РОЛЬ ЗЕЛЕНИХ НАСАДЖЕНЬ
МІСТА ЧЕРКАСИ 78

Соколенко В. Л., Воєводкін І. І.
АНАЛІЗ СЕРОТИПУ ВІРУСУ ПАПІЛОМИ, ЯК ФАКТОРА ЙОГО
КЛІНІЧНИХ ПРОЯВІВ У МЕШКАНЦІВ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ 81

Соколенко С. В., Каїрцева А. В.
ДІАГНОСТИКА ПЕРЕДУМОВ ПОРУШЕНЬ ПРИРОДНОЇ
РЕЗИСТЕНТНОСТІ У МОЛОДИХ ЧОЛОВІКІВ-
ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ, КОТРІ ПЕРЕБУВАЛИ У ЗОНІ АТО 83

Шейко В. І., Боярчук Е. Д.
ПЕРЕРАБОТКА РАЗДРАЖИТЕЛЕЙ АДРЕСОВАНИХ
І ІІ СИГНАЛЬНИМ СИСТЕМАМ В УСЛОВИЯХ
ИММУНОСТИМУЛЯЦІИ 85

**ІІІ. Морфофункціональні механізми адаптації
органів і систем тіла людини (та інших біологічних систем)
до дії ендогенних та екзогенних факторів**

Білокур Д. О., Шейко В. І.
ПОКАЗНИКИ СИРОВАТКОВИХ ІМУНОГЛОБУЛІНІВ У ОСІБ
З ТЕРИТОРІЙ ПОСИЛЕНОГО РАДІОЕКОЛОГІЧНОГО
КОНТРОЛЮ СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ 87

Борецький Г. Г., Рожков І. М.
ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ АЛЬФА-ТОКОФЕРОЛУ
В КОРЕКЦІЇ ПАТОЛОГІЧНИХ МОРФОЛОГІЧНИХ ТА
ФІЗІОЛОГІЧНИХ ЗМІН В НАДНИРНИКАХ ЗА УМОВ
ДІЇ ЧЕРВОНОГО ШЛАМУ 89

Бучко О. Ю.
ВПЛИВ ДЕКОМПЕНСОВАНОГО ЦУКРОВОГО ДІАБЕТУ 2 ТИПУ
НА УЛЬТРАСТРУКТУРУ ТРОМБОЦИТІВ ПЕРИФЕРИЧНОЇ
КРОВІ У ПАЦІЄНТІВ З ІШЕМІЧНОЮ ХВОРОБОЮ СЕРЦЯ 91

Войтенко В. Л. ПОРУШЕННЯ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО ТА МЕТАБОЛІЧНОГО СТАТУСІВ У ПІДЛІТКІВ СУМСЬКОГО РЕГІОНУ	94
Гаврелюк С. В., Боярчук Е. Д. ИЗУЧЕНИЕ ИЗМЕНЕНИЙ СТРУКТУРЫ СТЕНКИ БРЮШНОЙ АОРТЫ ПРИ ДЛИТЕЛЬНОЙ БЛОКАДЕ СВ1 РЕЦЕПТОРОВ КАННАБИНОИДОВ В ЭКСПЕРИМЕНТЕ	96
Завадська М. М. МЕХАНІЗМИ АДАПТАЦІЇ ДІТЕЙ ДО СИСТЕМАТИЧНОГО НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ	99
Заїкіна Г. Л. ДО ПРОБЛЕМИ ІНФОРМАЦІЙНОГО НЕВРОЗУ СУЧАСНИХ ШКОЛЯРІВ	101
Колесник Ю. І., Шейко В. І. ПОКАЗНИКИ ГУМОРАЛЬНОЇ ЛАНКИ ІМУНІТЕТУ У ОСІБ З КОРОТКОЗОРИСТЮ РІЗНОГО СТУПЕНЯ.....	102
Крижна С. І. ТРИВАЛІСТЬ ЗАХВОРЮВАННЯ НА АРТЕРІАЛЬНУ ГІПЕРТЕНЗІЮ ТА ПОКАЗНИКИ НЕСПЕЦИФІЧНОГО ІМУНІТЕТ	105
Мельник Т. О., Донець А. А. ЙМОВІРНІ ПРИЧИНИ І НАСЛІДКИ, ЩО ПРОЯВЛЯЮТЬСЯ В СТРУКТУРІ ЗАХВОРЮВАНOSTІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ.....	106
Соболь Є. В., Шейко В. І. ГЕОХРОНОКЛІМАТИЧНІ ФАКТОРИ ТА ЇХ МОЖЛИВІ НАСЛІДКИ У СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ.....	107
Скубицька Л. Д., Севериновська О. В. КОМОРИДНИЙ ПЕРЕБІГ ХРОНІЧНОГО ГАСТРИТУ, ПАТОЛОГІЙ СЕРЦЕВО-СУДИННОЇ СИСТЕМИ ТА ЦУКРОВОГО ДІАБЕТУ 2-ГО ТИПУ У ОСІБ З ОЖИРІННЯМ.....	108
Хитрик А. И., Евтушенко В. М. МОРФОЛОГИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ МОЧЕВОГО ПУЗЫРЯ КРЫС В ПЕРИОД ПЕРВОГО МЕСЯЦА ПОСТНАТАЛЬНОГО ОНТОГЕНЕЗА	110
Шейко В. І., Пантелесв П. Г. СТАН КЛІТИННОЇ ЛАНКИ ІМУНІТЕТУ НА ФОНІ КОРОТКОЗОРОСТІ ВИСОКО.....	111

**IV. Морфофункціональні механізми адаптації органів
і систем тіла людини (та інших біологічних систем)
під впливом фізичних навантажень
різної інтенсивності та тривалості**

Бобирєв В. Є.

ОБГРУНТУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ПСИХОМОТОРНОЇ
КОРЕКЦІЇ НАВЧАННЯ КООРДИНАЦІЙНИМ РУХОВИМ ДІЯМ
ШКОЛЯРІВ З ПОРУШЕННЯМ ЗОРУ 113

Гужва О. І.

ВПЛИВ ІМУНОКОРЕКЦІЇ НА АБСОЛЮТНУ ТА ВІДНОСНУ
КІЛЬКІСТЬ ОСНОВНИХ ПОПУЛЯЦІЙ ІМУНОКОМПЕТЕНТНИХ
КЛІТИН У ПЕРИФЕРІЙНІЙ КРОВІ СПОРТСМЕНІВ РІЗНОГО
РІВНЯ ПІДГОТОВКИ (К. М. С., М. С.) ІГРОВИХ ВИДІВ СПОРТУ 116

Дычко Е. А.

ИММУНОЛОГИЧЕСКАЯ РЕАКТИВНОСТЬ ОРГАНИЗМА
ДЕТЕЙ СО СКОЛИОЗОМ В ВОЗРАСТЕ 15 – 17 ЛЕТ 118

Дичко В. В.

РІВЕНЬ АДАПТАЦІЙНОГО НАПРУЖЕННЯ ОРГАНІЗМУ
ДІТЕЙ, ВІКОМ 7-10 РОКІВ ІЗ ПАТОЛОГІЄЮ ЗОРУ 121

Дичко Д. В.

КЛІТИННА РЕАКТИВНІСТЬ ОРГАНІЗМУ ДІТЕЙ
ВІКОМ 7–10 РОКІВ ІЗ ПАТОЛОГІЄЮ ЗОРУ 123

Кардашевська О. І.

ДИНАМІКА СЕРЕДНІХ ПОКАЗНИКІВ РОТОВОЇ РІДИНИ
У ПРАЦІВНИКІВ ПТАХОФАБРИК, ХВОРИХ
НА ГЕНЕРАЛІЗОВАНИЙ ПАРОДОНТИТ 126

Клименко Ю. С., Кочергіна А. О.

ОБГРУНТУВАННЯ МЕТОДИКИ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ
УЧНІВ СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ ШКІЛ-ІНТЕРНАТІВ,
ЯКІ СТРАЖДАЮТЬ НА ЗАХВОРЮВАННЯ ХРЕБТА 129

Корженевська О. Р., Севериновська О. В.

ВИВЧЕННЯ ЕХОКАРДІОГРАФІЧНИХ ЗМІН ЗА ЧАС
ТРИВАЛОГО ПСИХОФІЗІОЛОГІЧНОГО НАВАНТАЖЕННЯ
У ПРАЦІВНИКІВ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ 131

Кузьменко М. В., Гуніна Л. М.

РОЛЬ КОРЕКЦІЇ ПРОЦЕСІВ ЕНЕРГОУТВОРЕННЯ
У ПРОФІЛАКТИЦІ ФУНКЦІОНАЛЬНИХ ПОРУШЕНЬ
СТАНУ СЕРЦЯ ЗА ФІЗИЧНИХ НАВАНТАЖЕНЬ 134

Луценко О. І. ЗВ'ЯЗОК МОРФОМЕТРИЧНИХ ТА ГЕМОДИНАМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ У ЖІНОК В РІЗНІ ФАЗИ ОВАРІАЛЬНО-МЕНСТРУАЛЬНОГО ЦИКЛУ	136
Рассохина Е. А., Роменко И. Г. АНАЛИЗ ОБЩЕЙ ФИЗИЧЕСКОЙ АКТИВНОСТИ УЧАЩИХСЯ ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ШКОЛ Г. БРЕСТА	139
Скиба О. А. МОРФОФУНКЦИОНАЛЬНЫЕ МЕХАНИЗМЫ АДАПТАЦИИ ОРГАНИЗМА ДЕТЕЙ К ФИЗИЧЕСКИМ НАГРУЗКАМ НА НАЧАЛЬНОМ ЭТАПЕ СПОРТИВНОЙ ПОДГОТОВКИ.....	142

ВПЛИВ ІМУНОКОРЕКЦІЇ НА АБСОЛЮТНУ ТА ВІДНОСНУ КІЛЬКІСТЬ ОСНОВНИХ ПОПУЛЯЦІЙ ІМУНОКОМПЕТЕНТНИХ КЛІТИН У ПЕРИФЕРІЙНІЙ КРОВІ СПОРТСМЕНІВ РІЗНОГО РІВНЯ ПІДГОТОВКИ (К. М. С., М. С.) ІГРОВИХ ВИДІВ СПОРТУ

Гужва О. І.

*ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»
(м. Старобільськ)*

Вступ. Імунна система людини забезпечує захист організму від речовин або живих агентів (мікроорганізмів), тканин і клітин, які несуть на собі ознаки генетичної чужорідності [1; 2].

Видовий імунітет зумовлений біологічною особливістю організму людини. Він неспецифічний, стійкий, передається з покоління в покоління за спадковістю, пов'язаний з особливостями генотипу конкретної людини і включає багато показників. Йому притаманна стабільність абсолютної і відносної кількості основних популяцій імунокомпетентних клітин (ІКК), відповідний рівень фізіологічного стану (адаптаційного напруження) організму, клітинної реактивності, реактивної відповіді нейтрофільних лейкоцитів периферійної крові (які є найбільшою популяцією ІКК), а також загальних показників імунологічної реактивності організму. Наведені показники є провідними в оцінці імунологічного захисту організму, та виступають підставою для визначення аналітичних показників антимікробного захисту – факторів і механізмів неспецифічного протиінфекційного захисту, клітинної і гуморальної ланок системного специфічного імунного захисту [3; 4].

Мета дослідження. Дослідження змін імунологічних показників крові при фізичних навантаженнях за умов активації клітинної ланки системного імунітету.

Матеріали та методи дослідження. Було обстежено 180 осіб (чоловіки) віком 19 – 25 років, яких було розподілено на дві підгрупи. Перша група (контрольна) – 90 практично здорових чоловіків; друга група (експериментальна) – 90 спортсменів різного рівня підготовки (к. м. с., м. с.) ігрових видів спорту, яких після визначення контрольних показників було довільно розподілено на дві підгрупи. У першій підгрупі (плацебо; n = 45) волонтери протягом 14 діб приймали фізіологічний розчин як краплі в ніс; у другій (дослідній; n = 45) волонтери приймали імуностимулятор.

Імунокорекційним засобом було обрано вілозен – біологічно активний низькомолекулярний екстракт тимуса телят небілкової природи. Препарат має значний терапевтичний спектр дії, низьку токсичність і не входить до списку заборонених у спорті субстанцій, отже, його дозволено застосовувати спортсменам з метою імунокорекції [5 – 7]. Препарат використовували як краплі в ніс у добовій дозі 0,02 г, протягом 14 діб [8].

Результати дослідження та їх обговорення. Результати досліджень абсолютної і відносної кількості провідних популяцій ІКК у периферійній

крові спортсменів різного рівня підготовки (к. м. с., м. с.) ігрових видів спорту, які вживали вілозен, а також у спортсменів, які замість імунотропного препарату одержували плацебо (фізіологічний розчин), у порівняльному аспекті з контрольними показниками у групі спортсменів, показали позитивний вплив імунореабілітації на більшість популяцій ІКК.

Під впливом вілозену спостерігалось достовірне зниження абсолютної і відносної кількості молодих паличкоядерних нейтрофілів на 34,62 і 39,81% відповідно. При цьому, за рахунок збільшення абсолютної кількості сегментоядерних нейтрофільних гранулоцитів (на 6,82%), загальна кількість нейтрофільних гранулоцитів дещо підвищувалась (на 3,97%). Збільшення абсолютної кількості нейтрофільних гранулоцитів (на 3,97%) та еозинофілів (на 11,11%) призводило до незначного підвищення загальної кількості гранулоцитів (на 4,13%). Відносна кількість гранулоцитів порівняно з контрольними визначеннями у групі спортсменів практично не змінювалась.

При вживанні вілозену зростала абсолютна і відносна кількість спеціалізованих ІКК – лімфоцитів на 10,05 і 5,55% відповідно, моноцитів – на 17,24 і 11,97% відповідно, що призводило до достовірного підвищення абсолютної і відносної кількості агранулоцитів на 11,74 і 6,36% відповідно.

Висновки. Таким чином, застосування вілозену протягом 14 діб призводило до нормалізації абсолютної і відносної кількості основних популяцій ІКК у периферійній крові спортсменів різного рівня підготовки (к. м. с., м. с) ігрових видів спорту.

Результати, які було отримано в ході дослідження, доцільно використовувати у процесі розробки методів не допінгової корекції порушень, що виникають у спортсменів.

Список використаних джерел:

1. Бацков С. С. Основы клинической иммунологии / С. С. Бацков. – СПб. : Олимп СПб, 2003. – 121 с.
2. Иммунология : практикум / под ред. Е. У. Пастер. – Киев : Вища шк., 1989. – 304 с.
3. Аронов Г. Е. Иммунологическая реактивность при различных режимах физических нагрузок / Г. Е. Аронов, Н. И. Иванова. – Киев : Здоров'я, 1987. – 88 с.
4. Цыган В. П. Спорт. Иммунитет. Питание. / В. П. Цыган, А. В. Спальный, Е. Г. Макеева. – СПб. : ЭЛБИ-СПб, 2012. – 240 с.
5. Винничук Ю. Иммуномодуляторы в практике подготовки спортсменов: обоснование необходимости и принципы применения / Ю. Винничук // Наука в олимп. спорте. – 2014. – № 2. – С. 37–45.
6. Дёшин Р. Г. Краткий справочник фармакологических препаратов, разрешенных и запрещенных в спорте : справочник / Р. Г. Дёшин. – М. : Советский спорт, 2015. – 62 с.
7. Футорний С. М. Фармакологія імуномодуляторів тваринного походження: огляд літератури / С. М. Футорний // Спорт. медицина. – 2005. – № 2. – С. 106–109.
8. Інструкція для медичного застосування препарату вілозен (реєстраційне свідоцтво № UA/5710/01/01 від 31.01.2012 р.). Затверджено наказом МОЗ України №1122 від 25.12.2012 р.

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ БІОЛОГІЇ ТА МЕДИЦИНИ

Матеріали Всеукраїнської наукової конференції

м. Суми, 16-17 листопада 2017 року

Матеріали надруковано
з максимальним збереженням авторської редакції

Комп'ютерне складання та верстання: *Ю. І. Колесник*

Контактна інформація організаційного комітету:
40002, Україна, м. Суми, вул Роменська 87,
Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка,
e-mail: conf_mbio@sspu.sumy.ua
www.mbio17sspu.blogspot.com

Підписано до друку 23.11.2017.
Формат 60x84/16. Гарн. Arial. Папір. друк .
Умовн. друк. арк. 8,49. Обл. вид. арк. 9,12.
Тираж 50. Вид. № 92.

Видавець і виготовлювач:
ФОП Цьома С.П.. 40002, Суми, Роменська, 100.
Тел.: 066-293-34-29.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
серія ДК, № 5050 від 23.02.2016.